

**Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia
krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego dziecka przez
inne osoby dorosłe**

Procedurę wprowadza się na n podstawie art. 22c ust. 1 pkt 2 *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304).

§ 1

Obowiązkowym jest zapewnienie realizacji zasady zachowania poufności w przypadku zastosowania Procedur. Pracownicy, inne osoby, które powzięły informację o zagrożeniu skrzywdzeniem, bądź skrzywdzeniu dziecka, są zobowiązani do nieujawniania posiadanych informacji w związku z wykonywaną funkcją, powierzonymi zadaniami, osobom nieuprawnionym, szczególnie w przypadku, gdy ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes.

Ważne sygnały dla obserwatorów

Pracownicy placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu dziecka sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego powyżej. Uwagę pracownika powinny zwrócić np. następujące zachowania:

- dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; dziecko często je zmienia,
- pojawia się niechęć przed udziałem w zabawach i zajęciach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- dziecko boi się powrotu do domu,
- dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób,
- nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

1. Pracownicy przedszkola posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci. Obserwując zachowania dzieci, analizują ich przekaz werbalny i niewerbalny mogący wskazywać na doznanie krzywdy. W przypadku pozyskania przez pracowników przedszkola informacji o krzywdzeniu dziecka należy niezwłocznie podjąć kroki interwencyjne, które zabezpieczą dobro dziecka.
2. W przypadku podejrzenia przez pracownika przedszkola, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (której wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszej „Polityki”) i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi placówki lub w przypadku jego nieobecności, osobie koordynującej Procedurę-Politykę.
3. W sytuacji stwierdzenia krzywdzenia dziecka ze strony pracownika świadek zdarzenia zobligowany jest do zwrócenia uwagi pracownikowi oraz zgłoszenia incydentu dyrektorowi placówki.
4. Dyrektor (osoby odpowiedzialne za Politykę - Standardy Ochrony Dzieci) wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu. W przypadku czynu zabronionego nie ma potrzeby spotkania się ze sprawcą, sprawą priorytetową jest bowiem zabezpieczenie bezpieczeństwa dziecka.
5. Dyrektor (osoby odpowiedzialne za Politykę - Standardy Ochrony Dzieci) w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy dziecku. Na podstawie rozmów ustala się:
 - podjęcie przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - podjęcie form wsparcia, jakie placówka może zaoferować dziecku,
 - podjęcie działań zespołu nauczycieli względem krzywdzonego dziecka,
 - skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
6. W sprawach budzących wątpliwości, skomplikowanych lub gdy osoba odpowiedzialna z politykę ochrony dzieci uzna to za konieczne, Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład, którego wchodzi: psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor, osoba odpowiedzialna za Politykę - Standardy Ochrony Dzieci.
7. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu.
8. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - form wsparcia, jakie placówka może zaoferować dziecku,
 - działań zespołu nauczycieli względem krzywdzonego dziecka,
 - skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje

taka potrzeba.

9. Wszystkie działania przewidziane w planie pomocy dziecku mają na celu zapewnienie mu bezpieczeństwa i wsparcia.
10. Plan pomocy dziecku jest przedstawiony rodzicom, opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
11. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia. Ze spotkania sporządza się protokół.
12. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
13. Zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego dyrektor placówki ma obowiązek prawny niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia popełnienia przestępstwa na policji lub pisemnego zawiadomienia właściwej miejscowo prokuratury (ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa).

Załącznik nr 1
do Procedury podejmowania interwencji
w sytuacji podejrzenia krzywdzenia
lub posiadania informacji o krzywdzeniu
małoletniego
dziecka
przez inne osoby dorosłe

Komenda Rejonowa Policji w
bądź Prokuratura Rejonowa w

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.¹
Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę
małoletniego²

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać, w miarę możliwości, następujące dane dotyczące przestępstwa:

- 1) *datę,*
- 2) *miejsce,*
- 3) *okoliczności przestępstwa,*
- 4) *świadków,*
- 5) *materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia).*

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

¹ Należy wpisać przestępstwo spośród wymienionych w § 2 procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa można tę część pominąć.

² Należy wpisać dane dziecka.